

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE

P R O G R A M A
PENTRU EXAMENUL NAȚIONAL DE DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT
MAIȘTRI INSTRUCTORI

DISCIPLINA DE EXAMEN: CONFECȚII TEXTILE – TRICOTAJE - FINISAJ TEXTIL

2015

1. PREZENTARE. COMPETENȚE GENERALE

PREZENTARE

Programa pentru examenul de definitivare în învățământ reprezintă documentul curricular și normativ de bază în temeiul căruia vor fi structurate și asigurate atât orientarea generală în domeniul cunoașterii științifice și didactic/metodice a domeniului de referință, cât și parcurgerea, prin studiu sistematic, a unei tematici adaptate nivelului profesional al cadrului didactic, relevante, moderne și cu o sensibilă deschidere interdisciplinară.

Programa este concepută ca bază necesară și utilă atât pentru perfecționarea continuă, cât și pentru testarea/evaluarea concepției, cunoașterii, înțelegerii și interpretării principalelor roluri profesionale ale funcției din perspectiva nivelurilor carierei didactice. Acestea se vor corela cu normativitatea psihopedagogică pe baza căreia sunt proiectate, aplicate și inovate structurile și unitățile de competențe - cunoștințele, abilitățile, valorile și atitudinile corespunzătoare standardelor și statutului asumat/jucat de cadrul didactic în unitățile de învățământ preuniversitar din România.

În cadrul acestei programe, de importanță majoră sunt acele componente care vor valoriza **rolul constructiv, coparticipativ** al cadrului didactic în calitatea sa de actor cu statut de educator, de purtător al mesajelor științei devenite disciplină de învățământ, de reprezentant al comunității profesorilor de specialitate instituția școlară și substanța **competențelor dobândite** de acesta, în concordanță cu motivația profesională, cu o serie de **roluri specifice**.

Au fost urmărite formarea și structurarea competențelor pentru profesia de cadru didactic, cu aplicare la predarea disciplinelor de specialitate din aria curriculară tehnologică. Pe lângă competențele specifice, în specialitate, sunt vizate competențele pentru îndeplinirea eficientă a unui rol social precum și competențele metodice.

Tematica programei reflectă **ponderile**:

- conținuturilor destinate pentru formarea competențelor științifice (aprox. 60%);
- conținuturilor destinate formării competențelor didactice, încorporând metodică și aplicațiile școlare ale domeniului (aprox. 30%);
- conținuturilor altor tipuri de competențe necesare cadrelor didactice - competențe cheie (aprox. 10%).

Conținuturile programei urmăresc sporirea flexibilității, mobilității ocupaționale și

creșterea gradului de adaptabilitate a maiștrilor instructori la evoluția tehnică, tehnologică și economică în domeniu.

Programa este orientată pe evaluarea calității concepției didactice și a modalităților concrete prin care maestrul instructor pune elevii în situații de învățare eficientă, menite să conducă la formarea competențelor prevăzute în standardele de pregătire profesională. Această orientare este cu atât mai necesară în prezent, când flexibilitatea programelor școlare solicită din partea cadrelor didactice efortul de a concepe procese și parcursuri didactice adaptate nivelului claselor de elevi cu care lucrează și finalităților învățământului tehnologic.

Structura arborescentă și organizarea modulară a curriculum-ului pentru învățământul tehnologic, solicită abordarea structurală a desfășurării procesului de învățământ.

COMPETENȚE GENERALE

- Proiectarea activității didactice
- Conducerea și monitorizarea procesului de învățare
- Evaluarea activităților educaționale
- Utilizarea tehnologiilor digitale
- Cunoașterea, consilierea și tratarea diferențiată a elevilor
- Managementul clasei de elevi.

2. TEMATICA DE SPECIALITATE. COMPETENȚE SPECIFICE

TEMATICA DE SPECIALITATE

1. Materii prime și materiale utilizate în textile

- 1.1. Fibre textile: clasificare, proprietăți fizice, mecanice și chimice;
- 1.2. Fire textile: clasificare, proprietăți fizice și mecanice;
- 1.3. Țesături și tricoturi: clasificare, proprietăți fizice și mecanice;

1.4. Materiale auxiliare pentru confecții textile

2. Procese tehnologice de fabricare a produselor tricotate

- 2.1. Tricoturi: definiție, criterii de clasificare, proprietăți specifice.
- 2.2. Structura și proiectarea tricoturilor din bătătură: elemente de structură, metode de reprezentare grafică, parametrii de structură, caracterizarea și reprezentarea grafică a tricoturilor cu legături de bază.
- 2.3. Procesul tehnologic de fabricare a produselor tricotate: definirea și succesiunea operațiilor.
- 2.4. Pregătirea firelor pentru tricotare:
 - Bobinarea: scopul operației, tipuri de formate, principiul de realizare;
 - Urzirea: scopul operației, formate utilizate, procedee de urzire.
- 2.5. Tricotarea pe mașini rectilinii: caracteristici tehnice, organe producătoare de ochiuri, deservire, întreținere.
- 2.6. Tricotarea pe mașini circulare: caracteristici tehnice, organe producătoare de ochiuri, deservire, întreținere.
- 2.7. Controlul calității tricoturilor: defecte, cauze și remedieri.

3. Procese tehnologice de fabricare a confecțiilor textile

- 3.1. Tehnologia cusăturilor:
 - cusături mecanice: clasificare, descriere, utilizări;
 - cusături termochimice: materiale folosite, domenii de utilizare.
- 3.2. Înmagazinarea și recepția materialelor textile:
 - depozitarea materialelor: scop, condiții impuse;
 - recepția cantitativă și calitativă a țesăturilor și tricoturilor: scop.
- 3.3. Pregătirea materialelor pentru croit:
 - șablonarea materialelor: condiții tehnice, metode de șablonare;
 - șpanuirea materialelor: condiții tehnice, procedee.
- 3.4. Croirea materialelor textile:
 - secționarea șpanului: condiții tehnice, mașini de secționat;
 - decuparea detaliilor: condiții tehnice, utilaje specifice.
- 3.5. Utilaje pentru confecționarea îmbrăcăminte:
 - mașina simplă de cusut: caracteristici tehnice, organe de formare a cusăturii, deservire și reglare;
 - mașina triploc: caracteristici tehnice, organe de formare a cusăturii, deservire și reglare;
- 3.6. Elemente de proiectare a produselor de îmbrăcăminte: dimensiuni ale corpului omenească (principale, de bază) și linii de construcție a tiparelor.
- 3.7. Controlul calității produselor confecționate: defecte, cauze și remedieri.

4. Procese tehnologice pentru finisarea materialelor textile

- 4.1. Tehnologii pentru pregătirea materialelor din fibre celulozice: desleiere, curățire alcalină și albire (definiție și parametrii de lucru).
- 4.2. Tehnologii pentru pregătirea materialelor din fibre de lână: spălare, carbonizare, piurare (definiție și parametrii de lucru).
- 4.3. Tehnologii de pregătirea materialelor din fibre sintetice: spălarea, fixarea și albirea (definiție și parametrii de lucru).
- 4.4. Tehnologia vopsirii materialelor textile: procedee de vopsire, rezistența vopsirii.
- 4.5. Tehnologii pentru imprimarea materialelor textile: procedee de imprimare.
- 4.6. Apretarea chimică a materialelor textile (neșifonabilizarea, hidrofugarea, impermeabilizarea, ignifugarea): definiție.
- 4.7. Controlul calității semifabricatelor pe operații: defecte, cauze și remedieri.

5. Sănătatea și securitatea muncii

- 5.1. Măsuri de igienă și protecția muncii: tipuri de instructaje, fișa individuală de instructaj, echipamente de lucru, echipamente individuale și colective de protecție, măsuri de igiena muncii, măsuri de acordare a primului ajutor, trusă de prim-ajutor.
- 5.2. Sisteme și dispozitive de protecție: individuale și colective specifice locului de muncă.
- 5.3. Locuri de muncă periculoase specifice domeniului.
- 5.4. Factorii de risc de la locul de muncă: accidente de muncă; boli profesionale.
- 5.5. Materiale și mijloace de prevenirea și stingerea incendiilor: apă, nisip, păături, hidranți, stingătoare cu spumă, cu praf, cu CO₂.

COMPETENȚE SPECIFICE

1. Cunoașterea și aprofundarea de către candidați a conținuturilor științifice și metodice de specialitate;
2. Operarea cu standardele de pregătire profesională și programele școlare pentru proiectarea unui demers didactic adaptat nivelului de învățământ, calificării și specificului clasei;
3. Realizarea corelațiilor intra, -inter și pluridisciplinare ale conținuturilor;
4. Proiectarea activităților de instruire practică/pregătire practică în concordanță cu cerințele curriculumului și ale tehnologiei didactice moderne;
5. Aplicarea unor forme de management al clasei în funcție de activitatea proiectată;
6. Organizarea și coordonarea activității de instruire/pregătire practică în atelierul tehnologic școlar și la agenții economici în scopul formării și dezvoltării competențelor specifice;
7. Selectarea și aplicarea metodelor de evaluare adecvate activității de instruire/pregătire practică;
8. Comunicarea eficientă cu partenerii în activitatea educațională;
9. Exploatarea utilajelor, instalațiilor și echipamentelor în condițiile respectării normelor de protecție și igiena muncii, P.S.I. și protecția mediului înconjurător;
10. Respectarea normelor de calitate pentru desfășurarea proceselor, obținerea produselor și oferirea serviciilor;
11. Transmiterea, în funcție de particularitățile de vârstă ale elevilor, a conținuturilor astfel încât să dezvolte structuri operatorii, afective și atitudinale;
12. Stimularea potențialului fiecărui elev și dezvoltarea creativității.

3. TEMATICA DIDACTICĂ A DISCIPLINEI

1. Locul și rolul disciplinelor/modulelor din aria curriculară „Tehnologii” în învățământul preuniversitar; construirea demersului didactic pentru realizarea centrării pe elev.
2. Componentele curriculumului școlar:
 - curriculum național, planuri cadru, arii curriculare, trunchi comun, discipline, module;
 - documente curriculare, Standarde de Pregătire Profesională, planuri de învățământ, programe școlare, manuale școlare, auxiliare curriculare;
 - obiectivele instruirii practice și evaluării: competențe generale, competențe specifice, unități de competență, competențe;
 - proiectarea curriculumului opțional și în dezvoltare locală.
3. Stabilirea corespondențelor dintre competențele de execuție și sociale și conținuturile de instruire.
4. Metode și procedee de instruire practică:
 - Clasificarea și caracteristicile grupelor de metode specifice instruirii practice;
 - Exemplificarea aplicării metodelor specifice instruirii practice;
 - Utilizarea metodelor de instruire centrate pe elev: lucrul în echipă, învățarea prin cooperare, metoda proiectului, problematizarea, studiul de caz.
5. Mijloacele de învățământ și integrarea lor în procesul de predare-învățare-evaluare:
 - funcțiile didactice ale mijloacelor de învățământ;
 - tipuri de mijloace de învățământ și caracteristicile lor; exemplificări.
6. Caracterizarea tipurilor de lecții specifice instruirii practice: lecția de formare și dezvoltare a competențelor de

execuție, lecția de evaluare prin probă practică, lecția vizită.

7. Particularitățile mediului de instruire în atelierul școală.
8. Proiectarea demersului didactic: stabilirea lucrărilor de instruire practică în acord cu conținuturile programelor școlare, planificarea calendaristică, proiectarea unităților de învățare, proiectarea lecției.
9. Proiectarea instrumentelor de evaluare prin probe practice: formularea cerințelor, întocmirea baremului și a fișelor de observare.
10. Modalități de adaptare a instruirii practice pentru integrarea elevilor cu Cerințe Educaționale Speciale.
11. Integrarea abilităților cheie în activitatea de instruire practică.

4. BIBLIOGRAFIE

TEMATICA DE SPECIALITATE

1. *** Standardele de pregătire profesională pentru domeniul Industrie textilă și pielărie, în vigoare
2. *** Curriculum școlar pentru clasele IX- XII pentru modulele din aria curriculară Tehnologii, domeniul Industrie textilă și pielărie, în vigoare
3. *** Curriculum școlar pentru învățământ profesional de 3 ani , domeniul Industrie textilă și pielărie, în vigoare
4. Barbu, I. ș.a. Utilajul și tehnologia tricotării, calcule în tricotaje, vol. I și II, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1990
5. Bucurenci, E. Utilajul și tehnologia meseriei – finisor produse textile, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1993
6. Ciontea, G. Utilajul și tehnologia meseriei – confecționar îmbrăcăminte din țesături și tricoturi, vol. I și II, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1991
7. Ciontea, G. Proiectarea îmbrăcăminte, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1990
8. Grigoriu, A., Coman L. Bazele finisării materialelor textile, Editura „Tehnopress”, Iași, 2001
9. Marinescu, I. ș.a. Auxiliar curricular pentru clasa a IX-a, Școala de arte și meserii, domeniul textile – pielărie, București, 2004
10. Merticaru V., Giurgiu D. Suport de curs pentru modulul „Sănătatea și securitatea muncii”, Industrie textilă și pielărie, Editura „Mistral”, București, 2008
11. Spanțu, C. Materii prime textile, Editura „Economică „Preuniversitaria”, București, 2001
12. Spanțu, C. Tehnologii textile, Editura „Economică”, București, 2002
13. Tipa, G. ș.a. Proiectarea produselor textile, Editura „Mistral”, București, 2007
14. Țiglea, R. ș.a. Întreținerea, reglarea și repararea utilajelor și instalațiilor pentru confecții textile, Editura Didactică și Pedagogică R.A., București, 1992
15. Țiglea, R. ș.a. Manual pentru pregătirea practică – textile-pielărie, clasa a IX-a, Școală de Arte și Meserii, Editura „Oscar Print”, 2006
16. Țiglea, R. ș.a. Manual pentru cultura de specialitate – textile-pielărie, clasa a IX-a, Școală de Arte și Meserii, Editura „Oscar Print”, București, 2006
17. Țiglea, R. ș.a. „Lucrător în tricotaje – confecții”, clasa a X-a, Școală de Arte și Meserii, Editura „Oscar Print”, 2006
18. Țiglea, R. ș.a. Industrie textilă și pielărie - Manual pentru clasa a IX-a, Editura „CD PRESS”, 2011
19. Țiglea, R. ș.a. Industrie textilă și pielărie - Manual pentru clasa a X-a, Editura „CD PRESS”, 2011

TEMATICA DE DIDACTICĂ A DISCIPLINEI

1. Adăscăliței, A., Instruire asistată de calculator, Editura „Polirom”, Iași, 2007
2. Cerghit, I., Metode de învățământ, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1997
3. Carcea I.M., Consultanță și consiliere educațională, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2005
4. Cucoș, C., Pedagogie, Editura „Polirom”, Iași, 1996
5. Cristea, S. (coord) Curriculum pedagogic, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2006
6. Crețu, C., Curriculum diferențiat și personalizat, Editura „Polirom”, Iași, 1998
7. Ionescu, M., Radu, I., Didactica modernă, Editura „Dacia”, Cluj-Napoca, 1995
8. Jinga, I., Negreț, I., Învățarea eficientă, EDITIS, București, 1994
9. Jinga, I., Istrate, E., Instruirea și evaluarea asistată de calculator, Editura „ALL”, București, 2006
10. Joița, E., Eficiența instruirii, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1998
11. Lisievici P., Evaluarea în învățământ. Teorie, practică, instrumente. Editura „Aramis”, București, 2002
12. Manolescu, M., Evaluarea școlară, Editura „Meteor”, București, 2006
13. Neacșu, I., Instruire și învățare, ediția a II-a, revizuită, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1999
14. Nicola I., Tratat de pedagogie, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1996
15. Nițucă, C., Stanciu, I., Didactica disciplinelor tehnice, Editura „Performantica”, 2006
16. Negreț, I., Didactica Nova, Editura „Aramis”, București, 2004
17. Onu, P., Luca, C., Introducere în didactica specialității – discipline tehnice și tehnologice, Editura „Polirom”, Iași, 2004
18. Onu, P., Luca, C., Didactica specialității, Editura „Gh. Asachi”, Iași, 2002
19. Oprea, C.L., Strategii didactice interactive, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2006
20. Petty, G., Profesorul azi. Metode moderne de predare. Editura Atelier Didactic, București, 2007
21. Radu, I., T., Evaluarea în procesul didactic, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2000
22. Toma, S., Profesorul factor de decizie, Editura Tehnică, București, 1999
23. Tomșa, G., Orientarea și dezvoltarea carierei la elevi, Casa de editură și presă „Viața Românească”, București, 1999
24. ***, Curriculum național aprobat , www.edu.ro
25. ***, Ghiduri metodologice pentru aplicarea programelor școlare pentru aria curriculară „Tehnologii”.